

dk4
Rådmandsgade 55
2200 København N.
Att.: Frank Christensen

København den 4. juli 2007

Klage over ulovlig reklame i shgOpen sendt på dk4

Brian Steen har indgivet klage af 23. februar 2007 til Radio- og tv-nævnet med anbringende om visningen af ulovlig reklame og/eller ulovlig sponsering på dk4. Klagen begrundes med, at der sker en løbende udskiftning af reklame-/sponsornavne under spillene i programmet shgOpen.

Beskrivelse

Dk4 har med sit høringssvar af 7. marts 2007 tilsendt Radio- og tv-nævnet en dvd med Counter Strike finalen fra shgOpen 2007. Counter Strike er et computerspil, hvor to hold spiller mod hinanden.

Programmet varer ca. 1½ time og foregår i en hal, hvor to finalehold er placeret ved nogle borde over for hinanden foran hver deres computer. Selve Counter Strike spillet vises på en større skærm, som er placeret mellem holdene og vender ud mod publikum samt pressen. I baggrunden er opstillet sponsorkilte.

I programmet vises skiftevis billeder fra selve begivenheden og fra spillet. Hovedparten af programmet består dog af visninger fra spillet. Under visningerne fra spillet angives løbende sponsorkrediteringer på skærmen med diverse sponsorer. Sponsorkrediteringerne "*shgOpen sponsored by: x*" er angivet med tydelig, hvid, fed skrift og er anbragt i venstre side af skærmen.

Høringssvar

Dk4 v/Frank Christensen har i brev af 7. marts 2007 anført følgende kommentarer til Brian Steens klage:

Mediesekretariatet

Vognmagergade 10, 1.
1120 København K

Telefon 3318 6868
Telefax 3318 6869

radrad@mediesekretariatet.dk
www.mediesekretariatet.dk

CVR nr. 11 88 46 52

Bank: Jyske Bank
Reg.nr. 8109
Konto nr. 1002 295

” Under henvisning til skrivelse af 26. februar vedlægges henholdsvis en dvd med omtalte program sendt den 23. februar på dk4, samt en kopi af skrivelse fra produceren af samme program.

Af skrivelsen fremgår dels, hvorfor der rent teknisk ikke har været mulighed for at undlade de omtalte grafiske præsentationer samt en begrundelse for, at reklamerne er at betragte som bandereklamer til et givet sportsarrangement.

Vi håber, at dette er tilstrækkeligt grundlag for jeres vurdering, og såfremt det efter jeres vurdering er en udsendelse, som anfægter de gældende regler, beklager vi dette, og vi er naturligvis indstillet på, at efterkomme dette og vil fremtidigt ikke vise lignende udsendelser.

*Med venlig hilsen
På vegne af dk4
Frank Christensen”*

Producer Rune Frewald har i mail af 1. marts 2007 til Frank Christensen anført følgende kommentarer:

”Hej Frank

Som lovet her mine kommentarer til den klage der har været vedr. den tekst der bliver vist CS 1.6 kampene fra SHGopen2007:

1: Teksten der refereres til, er ikke en tekst vi har sat på, men er en del af spillet.

2: Hverken Game-Tube.TV eller Dk4 har nogen økonomisk gevinst af teksten

3: Alle medier der valgte at dække fra denne turnering (der inkluderede hold fra hele verden), så og viste denne tekst.

5: Det er den måde hvorpå der vises reklamer i denne sportsgren.

Pg.a. ovennævnte må det sidestilles med bandereklamer. Reklamer der i dag accepteres fra sportsgrene –også uanset at der er bevægelige/udskiftelige (aktive bandereklamer til eks. Champions League fodbold).

Desuden accepteres der også, hvis man har en sponsor, der vises hver gang man viser et ur i eks. cykelsporten. Dette kommer dog broadcasteren/rettighedshavererne til gode, hvilket det ikke har gjort i dette tilfælde.

Igen må jeg indskærpe at det er en 'reklame' som hverken broadcaster eller Game-Tube.TV har haft indvirkning på.

*Med venlig hilsen
Rune Frewald"*

Radio- og tv-nævnet fandt ikke høringssvarene fyldestgørende og stillede derfor i mail af 21. juni 2007 følgende spørgsmål til dk4:

- " 1) Er transmissionen direkte eller forskudt?
2) Har dk4 selv filmet og redigeret programmet?
3) Hvem har indsat sponsorangivelserne?
4) Såfremt det er arrangørerne, der har indsat sponsorangivelserne, og da angivelserne er elektronisk indsat, havde dk4 så mulighed for at bede om en transmission uden sponsorangivelser?
5) Er selve visningen af spillet noget I modtager direkte, eller filmer I det på stedet (fra den opstillede skærm)?"*

Dk4 v/ daværende tekniske chef Jesper Hougaard svarede hertil i mail af 22. juni 2007 følgende:

Ad. 1 og 2:

"Produktionen blev lavet som en live-to-tape – hvilket betyder vi har optaget det som en live-produktion, men sendt det forskudt på dk4."

Ad. 3:

"Sponsorangivelserne var på det feed vi modtog fra arrangør."

Ad 4:

"Nej – Det er samme signal til alle."

Ad. 5:

"Kontakt mig for uddybning af spørgsmål."

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, stk. 1, nr. 1, i lov om radio- og

fjernsynsvirksomhed jf. lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007 på sit møde den 2. juli 2007 behandlet sagen og skal udtale:

Brian Steen har indgivet klage af 23. februar 2007 til Radio- og tv-nævnet med anbringende om visningen af ulovlig reklame og/eller ulovlig sponsering på dk4. Klagen begrundes med, at der sker en løbende udskiftning af reklame-/sponsornavne under spillene i programmet shgOpen.

Dk4 har med sit høringssvar af 7. marts 2007 tilsendt Radio- og tv-nævnet en dvd med Counter Strike finalen fra shgOpen 2007.

Heraf fremgår det, at der i programmet skiftevis vises billeder fra selve begivenheden og fra Counter Strike spillet. Hovedparten af programmet består dog af visninger fra spillet. Under visningerne fra spillet angives løbende krediteringer på skærmen med diverse sponsorer. Sponsorkrediteringerne "*shgOpen sponsored by: x*" er angivet med hvid fed skrift og er anbragt i venstre side af skærmen.

Det fremgår direkte af sponsorangivelserne, at det er arrangementet "shgOpen", som er sponsoreret og ikke dk4's transmission, hvorfor sponserreglerne i reklamebekendtgørelsen ikke finder anvendelse i den konkrete situation. Det skal derimod vurderes, hvorvidt der er tale om skjult reklame for de pågældende virksomheder.

Reklamer skal klart kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer jf. § 72 i radio- og fjernsynsloven og § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsering i radio og fjernsyn. Reklamer i fjernsyn må kun sendes i blokke, som skal placeres mellem programmerne, jf. reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt. og radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Tv-reklamer, der udsendes i strid med reglerne, er såkaldt skjult reklame.

Ifølge direktiv 89/552 EØF, artikel 1 d, der definitionen på skjult reklame: "mundtlig eller visuel fremhævelse af varer eller tjenesteydelser eller af en vareproducents eller en tjenesteydelsesleverandørs navn, varemærke eller aktiviteter i programmer, når fremhævelsen er tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side i reklame-øjemed og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse. En fremhævelse anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod vederlag eller lignende betaling."

Der er altså tre kumulative betingelser, der skal være opfyldt: Fremhævelsen skal være tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side, den skal være i reklame-øjemed og den vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse.

Da skjult reklame er tilsigtet, kan det i praksis være ret vanskeligt at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer m.v. Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "Fjernsyn uden grænser" i forbindelse med tv-reklamer (2004/c 102/02), bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse" af varer eller en virksomheds varemærke eller navn mv. Det urimelige kan bl.a. ligge i, at den pågældende vare fremhæves på en særlig måde. I den forbindelse skal der tages hensyn til det redaktionelle indhold i de udsendelser, disse elementer indsættes i. Hvis en vare fx fremhæves uden berettigelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold eller på grund af en påvirkning, som det redaktionelle indhold er blevet udsat for i kommercielt øjemed, tyder det på, at der foreligger skjult reklame.

Dk4 oplyser blandet andet, at stationen har optaget udsendelsen som en live-produktion, men at udsendelsen blev sendt forskudt. Endvidere oplyser dk4, at stationen ikke selv har indsat sponsorangivelserne, men at disse var på det "feed", som dk4 modtog fra arrangøren. Arrangøren sendte samme signal ud til alle tv-foretagender, hvorfor det efter dk4's opfattelse ikke var muligt at modtage selve spiltransmissionen uden sponsorangivelser. Endvidere oplyser dk4, at stationen ikke har fået en økonomisk gevinst ud af at vise teksten på skærmen. Dk4 konkluderer derfor, at det rent teknisk ikke har været muligt for stationen at undlade de omtalte grafiske præsentationer og mener, at reklamerne er at betragte som bandereklamer til et givet sportsarrangement.

Nævnet skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at det forhold, at dk4 ikke har fået en økonomisk gevinst ud af at vise sponsorangivelserne, ikke i sig selv vil være diskulperende i vurderingen af, om der kan foreligge skjult reklame.

Sponsorkrediteringerne er angivet med tydelig, hvid, fed skrift og står ofte på skærmen. Nævnet finder derfor, at sponsornavnene er fremhævet.

Det er endvidere Nævnets opfattelse, at fremhævelsen udelukkende har et kommercielt - og ikke et redaktionelt - formål, hvorfor fremhævelsen ikke er berettiget i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold. Som ud-

gangspunkt er sponsorangivelserne derfor skjult reklame for de pågældende virksomheder i strid med § 3, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

Dk4 sammenligner denne reklame med bandereklamer under sportsarrangementer, hvis forekomst stationerne ikke har indflydelse på.

Nævnet skal hertil oplyse, at tv-stationer ifølge praksis lovligt kan transmittere sportskampe med bannerreklamer uden at dette udgør skjult reklame for virksomhederne, der reklameres for på stadion, idet tv-stationerne ikke har indflydelse på arrangementet. En længerevarig eller tæt fokusering på bandereklamerne kan imidlertid udgøre skjult reklame, såfremt fokuseringen ikke har berettigelse i forhold til visningen af kampen.

Det er imidlertid Nævnets opfattelse, at den konkrete sag adskiller sig fra bandereklameproblematikken. Begrundelsen herfor er, at sponsorkrediteringerne er elektronisk indsat fra leverandørens side og dermed ikke er en del af computerspillets grafik. Da leverandøren selv har indsat sponsorkrediteringerne vil det teknisk være muligt for leverandøren at videresende et rent signal uden sponsorangivelserne. Dk4 burde derfor have krævet et signal uden sponsorkrediteringer. Det er uden betydning for vurderingen af lovligheden, hvorvidt det er kommercielt muligt for dk4 at kræve et signal uden reklame, da det afgørende alene er om det er teknisk muligt.

Visningen af reklamerne er på baggrund heraf i strid med § 3, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

Radio- og tv-nævnet træffer derfor følgende

AFGØRELSE:

Transmissionen af Counter Strike finalen under shgOpen 2007 sendt på dk4 er i strid med § 3, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

Christian Scherfig
formand

/Christina Sigvardt
nævnssekretær